
COLOFON

Redactie

Martin Byttebier
056 77 59 27
redactie@aquatropica.be

Donald Samyn
056 21 09 06
donald.samyn@kulak.ac.be

Jan Algoed
056 21 90 74
j.algoed@worldonline.be

Alain Guillemin
0474 48 69 37
alain.guillemin@pandora.be

Homepagina

<http://www.aquatropica.be/>
info@aquatropica.be

Voorzitter

Erik Vansteenkiste
Langebrugstraat 4 bus 21, 8500 Kortrijk
056 35 08 48
vansteenkisteerik@vt4.net

Secretariaat

Donald Samyn
Korenbloemlaan 15, 8500 Kortrijk
056 21 09 06
donald.samyn@kulak.ac.be

Penningmeester-ledenadministratie

Jan Algoed
Sen. Claysstraat 5, 8500 Kortrijk
056 21 90 74
j.algoed@worldonline.be

Bankrekening

001-1057147-20

Lokaal

"De Klokke"
Boudewijn IX-laan 2, 8500 Kortrijk
056 21 79 90

Contactpersonen werkgroepen

Zoetwater

Gerrit Plovie 056 40 24 56
gerrit.plovie@pi.be

Zeewater

Krist Hugelier 056 72 97 81
krist.hugelier@belgacom.net

Vijver

Gilbert Lapere 056 35 84 19
gilbertlapere@tiscalinet.be

Terrarium

Geert Vandromme 056 71 82 07
turtleboy@tiscalinet.be

Verzending

Kees Snoeren 051 30 47 01
kees.snoeren@pandora.be

Lidgeld 2003

Lidgeld: € 20,-

Lidgeld + Aquariumwereld: € 28,-

Lidgeld + Het Zeeaquarium: € 45,-

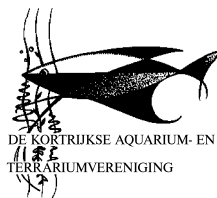
Lidgeld + AW + HZA: € 59,-

Verantwoordelijke uitgever

Martin Byttebier 056 77 59 27

De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties

AQUATROPICA'S INFOBLAD

Jaargang 18 - Januari 2003

Colofon	1
Editoriaal	3
Even voorstellen	4
Externe diffusor. Het zelf maken van een CO ₂ -diffusor	5
Water verversen: Zin of onzin waterverversing zoutwateraquarium	9
Uit de wetenschap	10
Gilamonster geboren	11
Te koop, vijverfolie	13
Verslag bijeenkomst werkgroep zeewater 15 november	15
Discussieavond, de zeeaquaristiek in 2003	
Verslag vijverbijeenkomst 13 december	18
Wintertijd, Aquatropica's vijverbabbel	
.....	21
.....	22
Vergadering zoetwater 31 januari	23
Het plantenprobleem	
Agenda werkgroepen	24

EDITORIAAL

Wat kan een jaar toch vlug gaan, hoor ik je al denken. Het is weer zo ver. Het jaar 2002 is voorbij. De opvolger ligt voor ons en moet ingevuld worden. Laten we het eerst gemakkelijk houden. Terugblikken op wat er verleden jaar gebeurd is, is gemakkelijker dan de toekomst voorspellen.

Voor Aquatropica was verleden jaar een uitstekend jaar... Er werd goed gewerkt door iedereen en dat vertaalde zich in goede punten. De hoofdbrok was natuurlijk ons geslaagd "infoweekend".

Wat mij opviel waren de vele aanwezige leden op de coördinatievergadering van 30 september in het Groeningheheem. Die vele Aquatropicavrienden die bereid waren tot medewerken, dat maakte mijn hart warm. Het bewijst dat onze vereniging een levende vereniging is. Moge deze trend zich in 2003 verder zetten.

De data voor bijeenkomsten zijn vastgelegd. Rest ons allen nog deze bij voorrang te vermelden in onze agenda en er naar te handelen. Deze data zouden ons tot vriendschap en vreugde moeten aanzetten om elkaar iedere maand terug te zien bij Mieke en Frank. Hiermee vullen we het sociale luik in van onze vereniging, want ook dat is een doelstelling van Aquatropica.

Zoals de traditie het wil, wens ik bij deze aan iedereen een zalig en gelukkig nieuwjaar. Geloof mij, het is werkelijk uit de grond van mijn hart dat deze wens komt, met de nadruk op het woordje gelukkig!

Hierbij dank ik alle leden voor hun trouw en hun inzet voor Aquatropica en hoop iedereen regelmatig terug te zien op de bijeenkomsten. Een bijzonder woord van dank ook voor mijn naaste medewerkers: de bestuursleden, de redactie en de coördinatoren voor hun inzet en volharding. Zij maken dat de Aquatropicawagengesmeerd loopt.

Moge 2003 de Aquatropicaband versterken zodat onze grote familie een groepspool blijft voor vriendschap en saamenhorigheid.

Uw voorzitter
Erik Vansteenkiste

EVEN VOORSTELLEN

Jan Algoed
penningmeester/ledenadministratie

Erik Vansteenkiste
voorzitter

Donald Samyn
secretaris

Gilbert Lapere
contactpersoon vijver

Gerrit Plovie
contactpersoon zoetwater

Krist Hugelier
contactpersoon zeewater
kandidaatbestuurslid

Martin Byttebier
redacteur

Free Devos
kandidaatbestuurslid

EXTERNE DIFFUSOR

Het zelf maken van een CO₂-diffusor

Tekst en illustratie: Jo Olislagers (A.V. Vuurneon, Kerkrade)

Al geruime tijd maak ik gebruik van een CO₂-installatie en een zelfgebouwde externe diffusor. Nu heb ik zo'n goede ervaring hiermee dat ik onlangs een medeaquariast van mijn vereniging geholpen heb om ook een diffusor te bouwen voor extern gebruik. Dus alles netjes in de onderkast en niet storend in het aquarium.

Nu zijn er zeker ook externe diffusors te koop bij de vakhandel, maar dan praat je al snel over 45 tot wel 90 euro aanschafkosten! Als u een externe diffusor maakt volgens de hier beschreven methode, zullen de kosten rond de 20 euro bedragen en het resultaat is perfect. De diffusor ziet er netjes uit, is compact van vorm (past in de onderkast) en doet zijn werk uitstekend met een perfect rendement voor een leuke prijs.

CO₂ of koolzuurgas is bij normale temperaturen en bij atmosferische druk een gasvormige stof. Onder hoge druk zal het gas condenseren en een vloeistof vormen, zoals dat in de gashouder (gasfles) het geval is. Bij een druk van ongeveer 62 bar en een temperatuur van ongeveer 20 °C is er dus vloeistof in de gasfles. Naarmate de fles leger wordt, zal het vloeistofniveau zakken, maar de druk gelijk blijven. Als alle CO₂ verdampt is en er geen vloeistof meer aanwezig is, gaat de druk dalen. U kunt dan vaststellen dat er nog ongeveer tien procent koolzuurgas in de fles aanwezig is en het dus de hoogste tijd wordt om de gasfles te laten vullen. Als de druk 30 bar of lager is, moet u de fles absoluut laten vullen anders komt u zonder te staan.

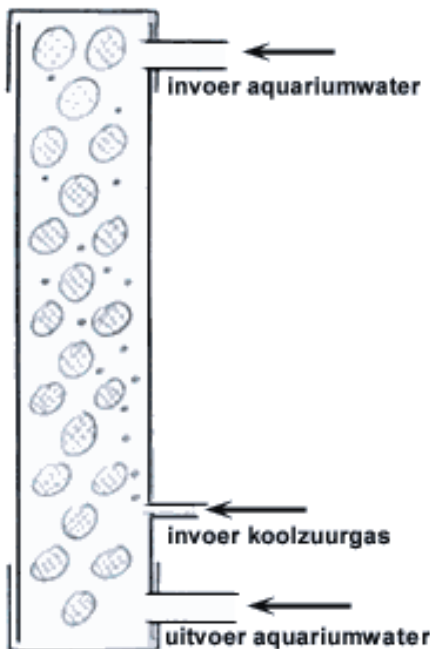
Koolzuurgas voor het aquarium

Het vloeibare CO₂ zal alleen als gas uit de fles ontwijken, omdat de druk buiten de fles beduidend lager is. De meeste aquaristen werken met een overdruk van ongeveer 0,8 bar, dus 1,8 bar relatief gezien. Dit wordt de werkdruk genoemd, die op de dubbele manometer kan worden ingesteld.

Koolzuurgas heeft de eigenschap om goed op te lossen in water. Denk daarbij maar aan koolzuurhoudend bronwater waar rijkelijk CO₂ in opgelost wordt om

bubbeltjes te krijgen. Koolzuur lost op in water onder hoge druk of door de gasbellen aan stromend water bloot te stellen. Dit laatste is de methode waarvan de externe diffusor gebruikmaakt.

Schema zelfbouwdiffusor

Het principe is als volgt: we maken een pijp van pvc (verticaal opgesteld), waardoor we aquariumwater van boven naar beneden laten stromen. Hiervoor gebruiken we de uitstromer van het potfilter. Alvorens het gefilterde water terug naar het aquarium te voeren, wordt dit eerst (van boven naar beneden) door de pijp heen gevoerd en daarna pas terug in het aquarium. Hierdoor zal uiteraard de pompcapaciteit iets afnemen, maar dit is zeer gering volgens mijn ervaring. Als u de slangen en andere hulpmiddelen goed schoonhoudt, zal er weinig verschil merkbaar zijn.

Het koolzuurgas wordt onderaan de pijp ingevoerd. Het water stroomt dus van boven naar beneden en het koolzuurgas wil gaan opstijgen tegen de stroming van het water in.

Doordat er ook nog plastic bioballen in de pijp zitten, wordt het opstijgende koolzuurgas stuk geslagen en lost op in het stromende water. Het CO₂ mag niet met de waterstroom meegesleurd worden naar beneden. Dit kan gebeuren als de pijp te dun of als de filtercapaciteit te groot is. De hierna beschreven diffusor is ontworpen voor een aquarium van 300 tot 400 liter en een pompcapaciteit van ongeveer 600 liter/uur. Voor grotere aquaria of grotere pompen moet er dus een dikkere pijp gebruikt worden. Gelukkig zijn pvc-materialen in vele maten te verkrijgen.

Nodige materialen:

- ✓ pvc-buis, doorsnede 50 mm, lengte 450 mm
- ✓ pvc-eindkappen (twee stuks) van 50 mm doorsnede

- ✓ pvc-slangtules (twee stuks) van 13 mm doorsnede, voor filterslang
- ✓ pvc-slangtule (één stuk) van 6 mm doorsnede, voor luchtslang
- ✓ plastic bioballetjes, kleinste soort van ongeveer 25 mm doorsnede
- ✓ pvc-lijm

De pvc-pijp, -eindkappen en -lijm kunt u bij een doe-het-zelf-zaak kopen. De slangtules en de bioballetjes kunt u bij de betere, grote aquariumzaken kopen. Ook zijn er speciaalzaken die een zeer groot assortiment aanbieden voor alles op pvc-gebied. Overtuig u ervan of ook alles echt van pvc is en niet van pp, pe of ander plastic. Het moet namelijk waterdicht en stevig verlijmd worden. Dit kan alleen als alle spullen ook van pvc gemaakt zijn!

Werkwijze

Zaag de pvc-pijp op de juiste lengte netjes haaks af. De pijp moet ongeveer 400 tot 500 mm lang zijn naar gelang de ruimte in de onderkast of de aquariuminhoud. Verwijder de bramen met wat schuurpapier. Duw de eindkappen voor de boven- en onderkanten er zover mogelijk op (zonder lijm). Boor nu door de eindkap en de buis (dubbelwandig) een gaatje van 12 mm (afhankelijk van de doorsnede van de slangtule voor het filter) aan de zijkant. Doe dit zowel boven als onder aan de pijp. Bewerk de nu verkregen gaten nog even met wat schuurpapier om de bramen te verwijderen. De slangtules moeten stevig en precies in de gaten passen. Boor nu een gaatje van 6 mm (afhankelijk van de diameter van de slangtule voor luchtslang) aan de zijkant van de pijp; ongeveer 80 mm van de onderkant af gezien. Controleer nu of alle slangtules zonder lijm goed passen en goed vastzitten.

Nu komt het spannende onderdeel. De pvc-delen moeten stevig en waterdicht verlijmd worden en er mag niets fout gaan. Eenmaal fout verlijmd is er niets meer aan te doen. U kunt opnieuw beginnen en nieuwe materialen kopen. De pvc-lijm droogt erg snel. U moet dus alles goed voorbereiden. Let er ook op dat de bovenste en onderste eindkap niet met elkaar verwisseld worden, omdat de gaten iets van elkaar zullen verschillen: controleer eerst zonder lijm of u de goede eindkap op het goede uiteinde van de pijp gaat lijmen. Smeer een eindkap van binnen met lijm in en daarna de buitenkant van de pijp. Voeg de onderdelen aan elkaar en let erop dat de twee gaten precies over elkaar heen vallen. Controleer dit door er een slangtule zonder lijm in te duwen en ook snel weer te verwijderen. Als de zaak aangedroogd is, kunt u het gaatje nog even met wat schuurpapier bewerken. Smeer de slangtule en het gaatje

met lijm in en voer de slangtule met een draaiende beweging erin om een goede verdeling van de lijm te verkrijgen. Zet de pijp rechtop en vul hem met de bioballen tot aan de rand vol. Nu kan de andere kant verlijmd worden met de eindkap en slangtule, net zoals de andere kant. Als dat aangedroogd is, kunt u de kleine slangtule voor de luchtslang verlijmen in het gaatje aan de zijkant; 80 mm vanaf de onderkant gezien. Mijn externe diffusor heeft op deze plaats een slangtule met schroefdraad. Ik heb met een tappertje schroefdraad in de buis gemaakt en vervolgens met teflontape de slangtule erin gedraaid. Dit werkt ook perfect (waterdicht).

Laat de diffusor nu 24 uur drogen en spoel hem voor gebruik zowel van binnen als van buiten met voldoende stromend water. Resten van lijmdampen kunnen gevaarlijk zijn voor uw vissen en planten! Controleer ook bij ingebruikneming of de diffusor goed waterdicht is door regelmatig te kijken of er geen druppels verschijnen; vooral bij de lijmnaden. De kans op lekken is erg klein, maar je weet maar nooit. Controleren is absoluut noodzakelijk.

Praktijk "De diffusor kan nooit meer uit elkaar, hoe moet ik hem dan schoonmaken?" Ook dit is geen probleem. Ik maak mijn slangen, diffusor en andere hulpmiddelen twee tot drie keer per jaar schoon. Dan haal ik alles uit elkaar en met borsteltjes, breinaalden enz. maak ik alles schoon. De diffusor wordt alleen vervuild met bruine zachte algen, omdat er geen licht kan binnendringen. Door hem met warm water van binnen te spoelen en krachtig heen en weer te schudden met de duimen op de slangtules ter afdichting, wordt hij gemakkelijk schoon. De losse bruine drab wordt zo goed weggespoeld. Dit kunt u enkele keren herhalen. Bij ernstige vervuiling kunt u hem eventueel met een zoutoplossing laten weken en daarna spoelen met water.

ZOEK TE KOOP:

- ✓ Gifkickers: *Epipedobates tricolor*
- ✓ Malawi cichliden: *Copadichromis borleyi* en enkele Mbuna-soorten

Contact: Dieter Anseeuw, 0495.86.58.27, Diddeka@advalvas.be

WATER VERVERSEN

Wat is de zin of onzin van een geregelde waterverversing in het zoutwateraquarium.

Wondersea Marine Aquarium _____

Water in uw aquarium ondervindt een constante verandering van samenstelling door de levensprocessen van uw dieren die zich hierin bevinden. Uw dieren worden toch ook geregeld gevoed met als gevolg een belasting van het water. Want uw dieren verteren niet alles een deel van het voedsel zal het dier als ontlasting verlaten, waarna het voor een deel direct opgenomen kan worden door lagere dieren zoals o.a. kokerwormen en voor een ander deel zullen bacteriën de opgeloste stoffen omzetten in o.a. nitriet en nitraten deze producten zijn min of meer giftig voor onze dieren. Nu zult U zeggen ik heb toch het filter en een grote afschuimer daar worden deze stoffen toch verwijderd! Natuurlijk is dit waar maar toch veranderd de samenstelling van het water. Zo zullen er sporenelementen bij komen, maar ook verdwijnen en er zijn ook stoffen waarvoor wij geen testjes hebben die het water belasten. Nu hoor ik geregeld van klanten dat men al gedurende lagere tijd geen water ververst heeft en de dieren doen het uitstekend, zeker dat kan want de veranderingen gaan langzaam. Omdat de veranderingen langzaam gaan kunnen veel dieren zich aan die omstandigheden aanpassen. Maar pas op! U komt in een winkel en U ziet het beestje waar U al zolang naar op zoek bent en koopt het. U komt thuis en brengt het na langdurig overwinnen in uw bak. Voor het oog gaat alles goed maar na enkele dagen gaat het dood, nu heeft de handelaar het gedaan

die heeft een dier met een verborgen ziekte of een vis die met gif gevangen is verkocht. Niets is minder waar, U heeft het zelf gedaan, want het beestje kan de schok van relatief goed water naar het oudere en van samenstelling veranderde water niet aan. Nu zegt U ja maar mijn dieren doen het uitstekend ik heb ze er al jaren in zitten en volgens de testjes zijn er geen afwijkende waarden te meten. Maar welke waarden moeten we meten? Weet U

het? Ik weet het niet meer. Het enige dat ik met enige zekerheid weet is dat bij liefhebbers die toch geregeld water verversen, deze aanzienlijk minder problemen met nieuw aangeschafte dieren ondervinden.

Behoort U tot die liefhebbers met problemen dan is mijn advies, ververs nu wat regelmatig water en maak het filter ook eens schoon. In het uiterste geval geeft U het hele systeem een grote schoonmaakbeurt maar vervang niet al het oude water in een keer want dat kan uw bestaande aquarium bevolking weer niet overleven.

UIT DE WETENSCHAP

Naamsverandering voor de zwarte paradijsvis

Martin Byttebier, Aquatropica Kortrijk

Ahl (1937) beschreef de zwarte paradijsvis als een ondersoort van *Macropodus opercularis*, te weten *M. o. concolor*. Zo'n 46 jaar later verhief Vierke deze vis tot soortenstatus, *M. concolor*.

Eén jaar voor Ahl deze vis beschreef, had Schreitmüller deze vis reeds beschreven aan de hand van specimens komende van dezelfde oorsprong als Ahl's zijn specimens. Schreitmüller bedacht voor deze paradijsvis de naam *M. opercularis* var. *spechti*. In 1994 besprak Paepke dit voorval. Paepke beschouwde *M. o.* var *spechti* als *nomen oblitum* (vergeten naam). Volgens de Internationale Code of Zoological Nomenclature (ICZN) heeft een *nomen oblitum* geen voorrang op een jonger synoniem of homonym die courant in gebruik is. Paepke zag evenwel een ding over het hoofd. Volgens ICZN kon men enkele een naam weren als *nomen oblitum* in de periode tussen 1961 en 1973. Aangezien Paepkes studie later verscheen is *M. spechti* geldig.

De zwarte paradijsvis gaat dus voortaan als *Macropodus spechti* door het leven.

Bron: Freyhof, Jörg en Fabian Herder, *Review of the paradise fishes of the genus Macropodus in Vietnam, with the description of two new species from Vietnam and southern China (Perciformes: Osphronemidae)*, Ichthyol. Explor. Freshwaters, Vol. 13 (2002), nr.2, p 147-167

GILAMONSTER GEBOREN

Een primeur voor Diergaarde Blijdorp (Rotterdam)

Persbericht Diergaarde Blijdorp

In Diergaarde Blijdorp is op maandag 18 november 2002 het allereerste gilamonstertje (*Heloderma suspectum*) in de geschiedenis van de dierentuin geboren. Het is niet alleen een primeur voor Blijdorp, maar ook voor Nederland.

Het diertje komt uit het enige ei dat is overgebleven van een legsel van vijf eieren. Op zaterdag 16 november had hij het ei van binnenuit "aangesneden", op de zondag erna kwam zijn kop en een voorpoot eruit. Op maandagmorgen had het gilamonstertje zich helemaal uit het ei bevrijd. In de broedruimte van de Rivièrehal is het diertje (nu ongeveer 12 cm lang) voor het publiek te zien. De volwassen dieren hebben twee jaar geleden een nieuw verblijf betrokken in het woestijngedeelte van het Oceanium. Eenmaal volwassen kunnen zij een lengte bereiken van 50 à 60 centimeter.

Gilamonsters vormen samen met de Mexicaanse korsthagedis de enige giftige hagedissenfamilie ter wereld. Opvallend aan het gilamonster is zijn zwarte huid met roze-achtige vlekken, brede kop en krachtige onderkaak. De hagedissensoort leeft in woestijngebieden in het zuidwesten van de Verenigde Staten en is vooral 's nachts actief. De dieren zijn niet erg agressief; maar een beet kan wel serieuze problemen veroorzaken bij mensen die niet in een goede conditie zijn.

Gilamonsters planten zich in gevangenschap wel voort, maar het is niet eenvoudig om de juiste om-

Foto: Adam P. Summers, Museum of Vertebrate Zoology

standigheden te bieden. Een voorwaarde voor voortplantingssucces is bijvoorbeeld dat de dieren de gelegenheid krijgen om in winterslaap te gaan. In het woestijngedeelte van het Oceanium (Zee van Cortez) is aan deze voorwaarde voldaan: de natuurlijke situatie wordt hier nagebootst door in de winter een lage temperatuur aan te houden. Het is ook gunstig als er meerdere mannetjes zijn. De rituele gevechten die de mannetjes dan kunnen houden stimuleren namelijk tot de paringsdaad. In Blijdorp zijn er drie mannetjes en een vrouwtje. Na de winterslaap wordt er gepaard en zo'n zes tot acht weken later worden de eieren gelegd. In Blijdorp was dit op 5 juli. Vier maanden later kwam dus het enige jong uit het ei. Dat die voortplantingsperiode zo strikt op tijd verloopt blijkt wel uit het feit dat in de dierentuin van het Tsjechische Jihlava op vrijdag 15 november vier gilamonstertjes geboren werden.

In het Europese Fokprogramma (EEP), dat sinds een aantal jaren bestaat zijn dit de eerste vijf jongen die kunnen worden bijgeschreven sinds 1990. Het EEP wordt gecoördineerd vanuit de dierentuin van Ústí Nad Labem (Tsjechië).

DE REDACTIE SELECTEERDE...

Tina Turner gaat voor de zoveelste keer naar de plastische chirurg. Ze is al heel wat keren geweest om haar verouderde lichaam te laten opknappen. Dit keer wil ze haar uitgelubberde schaamlippen laten verkleinen. De chirurg ziet geen problemen, maar Tina vraagt hem uitdrukkelijk de operatie strikt geheim te houden. Publiciteit oke, maar dit hoeft niemand te weten.

De operatie slaagt. Maar als zij een paar dagen later thuiskomt uit het ziekenhuis staat daar een grote bos bloemen. "Verdorie"! denkt Tina "heeft die chirurg toch zeker zijn mond voorbij gepraat! Wie zou hij hebben ingelicht?" Ze leest het kaartje dat aan de bos is bevestigd, 'Hartelijk dank voor de nieuwe oren'.

TE KOOP

Vijver aanleggen volgend jaar ?

Voor wie komend jaar met dergelijke plannen in zijn hoofd zit, hebben we goed nieuws. Tijdens de aanleg van een vijver op ons Infoweekend vorige maand werd een stuk rubberfolie gebruikt van 6 m x 6 m 10. Van de beste kwaliteit epdm merk firestone met tien jaar schriftelijke garantie op papier meegeleverd!

Een buitenkansje, want de folie is slechts één weekend gebruikt. Hij is mooi opgeborgen en wordt voor de prijs van € 6,15 per vierkante meter van de hand gedaan. Dat maakt € 222,00 voor een stuk van 36 vierkante meter. Deze uitzonderlijke prijs (40% minder dan de handelswaarde) is bij voorrang voor een lid van onze vereniging bedoeld.

Te bezichtigen na afspraak bij Gilbert, coördinator van het vijvergebeuren.

JOUW VIJVER DE MOOISTE VAN HET LAND?

Schrijf je in voor de

1ste BBAT - VIJVERKEURING

in de reeksen

GEZELSCHAPSVIJVER SPECIAALVIJVER

Schrijf in via jouw vereniging of stuur je kandidatuur samen met een foto van je vijver
vóór 15 april '03 aan:

BBAT-VIJVERKEURING 2003

Waterlozeweg 16

3680 Neeroeteren

waar ook het volledige reglement kan verkregen worden.

Vermeld duidelijk je BBAT-Lidkaartnummer 2003

KEURING OMSTREEKS 15 JUNI 2003 - PROCLAMATIE EIND NOVEMBER 2003

GRATIS DEELNAME - MOOIE PRIJZENTAFEL

DISCUSSIEAVOND, DE ZEEAQUARISTIEK IN 2003

Verslag bijeenkomst werkgroep zeeaquarianen 15 november

Hendrik De Muynck _____

Deze keer was het geen vergadering zoals we gewoon zijn: geen spreker van buiten onze club, geen prachtige dia's met klank en lichtspel in een gezellige sfeer. De opkomst was nochtans vrij groot: er zou gefilosofeerd en gedebatteerd worden over hoe het verder moet met de club zeeaquarianen.

1) Hoe was het vroeger?

Donald gaf als inleiding een beetje geschiedenis over het ontstaan van de werkgroep zeewater. De huidige vijfkoppige coördinatoren Donald, Jan, Kees, Leo en Daan (waarvan er nog twee een aquarium runnen) wensen nieuwe en frisse ideeën in de werkgroep te brengen.

2) Ons maandblad

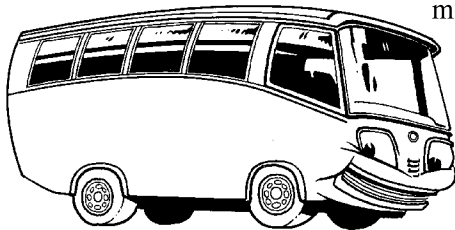
De inhoud en de frequentie van Het Zee-Aquarium is de laatste jaren serieus aan 't zakken bij gebrek aan schrijvers. Maar er is kans dat er een nieuwe wind zal waaien bij de redactie en de druk zou ook veranderen. Een jaargang van Het Zee-Aquarium met lidgeld bij Aquatropica inclusief zou € 45,00 bedragen. In het decembernummer stond in dit clubblad een reconversieplan van de NBBZ en Donald heeft zelfs zijn mandaat gekoppeld aan het welslagen van een beter Het Zee-Aquarium.

3) Beleid in 2003

Krist Hugelier nam het woord over en stelde het nieuwe Duitstalige tijdschrift Koralle voor. Dit blad komt zesmaal per jaar voor de prijs van € 35. Daarvan liet hij een viertal exemplaren de ronde doen. In elke editie wordt er meestal slechts één onderwerp tot in de diepte besproken. Dit tijdschrift wordt in 2003 door de club aangekocht en zal dus ter inzage zijn.

Krist, die volgend jaar de werkgroep zal leiden in nauwe samenwerking met de vorige coordinators, liet even in zijn kaarten kijken. Werd besproken hoe het kan vanaf volgend jaar. Vijf vergaderingen, waarin specifieke zeewateronderwerpen zouden behandeld worden zouden doorgaan, dit telkens op de laatste vrijdag van de maand. De andere vergaderingen zouden handelen over aquaristische aangelegenheden in 't algemeen, waar iedereen wel iets moet aan hebben, zoals bvb. het ontwerpen en ineensteken van een aquarium, filtermedia, techniek, verlichting, waterzuivering, waterchemie, bepaalde biotopen, algen en waterplanten, voeding, visziekten, transport en gewenning van vissen en lagere dieren, fotografie in de aquaristiek, automatisatie, internet, natte websites, e.d.m.

Er zou zelfs soms eens "op verplaatsing" worden gespeeld, t.t.z. er zou in samenwerking met een andere club ergens elders vergaderd worden, kwestie van eens andere gedachten op te doen. Op die manier is het soms gemakkelijker een interessante spreker uit te nodigen.

Sommigen onder de aanwezigen maakten de opmerking dat de zeeaquaristiek op die manier dreigt te verwateren, als het niet telkens over een specifiek zeeonderwerp meer zou gaan. We moeten toegeven dat het voor de initiatiefnemers telkens een hele klus is om een degelijk spreker uit te nodigen naar Kortrijk (en dit een jaar op voorhand moeten vastleggen!). Af en toe samenkomen om een gezellige losse babbel te slaan en elkaars ervaringen te vernemen is een goed idee.

Het mag geen misverstand zijn de zes vergaderingen (data zie kalender) krijgen het hoofdonderwerp zeeaquaristiek! In wezen is niets veranderd, maar de toegang voor zoetwaterliefhebbers wordt nog beter geïntegreerd.

4) Ervaringen met een bakverhuizing

Jan Algoed zette ons na de pauze uiteen wat men best doet wanneer men een draaiend aquarium moet verhuizen, om niet teveel brokken te maken. Men dient zich in elk geval van voldoende sandwiches te voorzien op zulke dagen! Vooreerst legt men de pompen stil, vervolgens neemt men de vastzittende dieren voorzichtig weg: de koralen liefst allemaal afzonderlijk, elk in een plastic zak en dan de isomobox in.

Wanneer men de stenen uit zijn aquarium verwijdert, moet men erop letten dat er geen vis blijft steken die zich ergens tussen de stenen wegsteekt. Ook zijn er vissen die zich in de bodem ingraven en zich op die manier wegsteken. Stenen draait men voorzichtig in vochtig krantenpapier. Vervolgens verhuist men de vissen en de bodem. Men tracht inderdaad de bodem integraal te behouden wegens de aanwezige bacteriepopulatie. Ook zoveel mogelijk het oude aquariumwater gebruiken. Men tracht de beluchting zo goed mogelijk te verzorgen en geen grote temperatuurverschillen te veroorzaken (niet onder de 18 °C), zodat men niet teveel afsterven krijgt van biologisch materiaal, want dit betekent een opstoot van nitriet. Men zorgt uiteraard voor voldoende reserve-water (op temperatuur!).

Iemand had last van paarse draden na overname van een goed draaiende bak. Er werd door de vroegere eigenaar steeds 21 liter per week verversd (op een inhoud van 650 liter), dit betekent 12 % per maand. Als advies werd gegeven het verversen te halveren en een shocktherapie toe te passen tegen paarse flap. Deze shock kan erin bestaan het volledige aquarium gedurende 48 uur in het donker te laten (dus afdekken). Bij de meesten blijkt deze methode succesvol. Paarse flap zijn bacteriën die zoöxanthellen bezitten en enorm goed gedijen waar andere wezens het allang zouden hebben opgegeven, zoals bvb rond warmwaterbronnen. Het zijn echte pioniers. Een andere voorgestelde methode, het toepassen van een drie procent zuurstofwateroplossing werd unaniem afgeraden!

Filteren over actieve kool zou de *Acropora*'s hun kleur doen verliezen en dat kan ik best aannemen, ik heb dit zelf ondervonden. Velda actief Syntraat schijnt nog altijd een van de betere soorten kool te zijn, doch niet overal verkrijgbaar.

Tenslotte leerden we nog dat het membraan van een osmosetoestel dient te worden vernieuwd wanneer men méér dan 50 microsiemens meet in het osmosewater. Zelf ondervond ik dat men er baat bij heeft regelmatig de voorfilters (ook de actieve kool) te vernieuwen of te verversen, teneinde het membraan een langere levensduur te garanderen.

We hebben het weer eens gezegd en we hopen dat je er volgende keer weer bij bent. Of het in de toekomst nog beter en interessanter wordt hangt in grote mate van jullie af, waarde lezer!

WINTERTIJD, AQUATROPICA'S VIJVERBABEL

Verslag vijverbijeenkomst 13 december

Rik Valcke, Aquatropica Kortrijk

Om tien over acht opende ik de vergadering en verwelkomde iedereen. Tevens verontschuldigde ik Gilbert omdat hij wegens een familiefeestje niet aanwezig kon zijn. Ik maakte bekend dat vanaf nu tijdens iedere bijeenkomst de boeken en videocassettes zullen aanwezig zijn. Zo zullen ze waarschijnlijk wat meer uitgeleend worden. Er werd al meteen een boek en video meegenomen. Het is nu trouwens het ideale seizoen om boeken te lezen en video's te bekijken. Over het vernieuwde uitleensysteem gaf Donald nog een woordje uitleg. Zo zullen alle werkgroepen, met uitzondering van het zoetwater, de boeken meebrengen naar iedere bijeenkomst. De grote diashow van het Infoweekend zal op een cd-rom gezet worden en bij alle werkgroepen beschikbaar zijn.

Na deze openingswoorden gingen we van start met de vraag: Wat vond u over het infoweekend? Waren er goede of slechte zaken op te merken?

Goede zaken: Alles blijkt in orde. Iedereen, alle medewerkers en bezoekers, waren tevreden.

Negatieve zaken: Roland had van één bezoeker de opmerking gekregen dat er zeevissen ontbraken in de zeebak. De man in kwestie had veel zoetwatervissen gezien, maar was ontgoocheld dat er geen zeevissen te zien waren. Donald verklaarde dat het een delicate zaak is vissen over te brengen voor enkele dagen en dat het beter is helemaal geen vissen te tonen dan gestresseerde dieren te tonen die zich toch niet op hun mooist tonen.

Donald vertelde dat de rubberfolie waarmee de vijver werd gemaakt tijdens het iw, te koop is. Het gaat hier over een stuk Firestone rubberfolie van 6 x 6,1 m. Voor meer info neem contact op met Donald of Gilbert (n.v.d.r.: elders in dit blad kan je alle details over deze folie terugvinden).

Wintervoorzorgen. Aangezien de winter het rustigste seizoen is in onze hobby staan de activiteiten op laag pitje. Toch vroeg ik of iedereen al alle dode plantenresten rond of in de vijver had opgeruimd. Zoals verwacht waren ook hier weer de meningen verdeeld. Ofwel was alles al opgeruimd ofwel laat men alles

staan omwille van de sfeer tijdens de winter, al dan niet bedekt met sneeuw. Vervolgens vroeg ik hoe de leden hun vijver eventueel beschermen tegen dichtvriezen. Ikzelf plaats nog altijd een luchtsteentje op ongeveer 30 à 40 cm diepte. De luchtpomp zorgt voor een open gat in de ijslaag. Jan vertelde dat hij een bundel riet, afkomstig van *Miscanthus* (prachtriet), tot 40 cm diep steekt.

Links: Een cultivar gekent onder de naam, *Miscanthus sinensis* 'autumn light'

Boven: Een cultivar gekent onder de naam *Miscanthus x Giganteus*. Let op de grootte. De kleinste persoon op de foto is 1,90 m groot.

Foto: Dr. I. Lewandowski

Zo kunnen ook de eventuele gassen ontsnappen. Een isomodoos laten drijven houdt ook een gat open. De doos moet men zeker vastbinden anders drijft ze af naar een plaats waar ze niet moet zijn natuurlijk. Een ander voorstel was om een emmer, gevuld met wat water of rijnzand, te laten invriezen en dat even uithalen, wat water uitpompen en zo een luchtlaag vormen van ongeveer vijf cm. Daarna de emmer terug in het gat zetten zodat dit weer dicht is en er zich niet meteen opnieuw een ijslaag vormt. Er kan uiteraard ook een dik stuk isomo op het gat gelegd worden met daarop een gewicht.

Ik vroeg ook of er nog amfibieën opgemerkt waren de laatste weken. Er zijn nog enkele kikkers opgemerkt. Deze overwinteren nu onderwater of onder bladeren.

Een niet-lid, Roger die zich kennelijk vergist had van week en dacht kennis te maken met het zeewater, heeft ook een vijver uit beton en stenen met een moerasfilter. Hij heeft dit alles zelf gebouwd en een filtersysteem met overlopen in elkaar geknutseld. Het water moet door keitjes en doorheen twee overlopen

met tussenschotten. Hij zou volgend jaar nog een derde tussenschot bijbouwen om zo het water nog meer door de keien te stuwen. Ieder voorjaar kuist hij de filter uit wat nogal een zware klus is. Roger bracht hier een knap idee naar voor: een stenen afvoerbuis van 20 cm diameter, gekend als greebuizen, worden met gleuven voorzien. Daarin past een plantenmandje van 19 cm. Door de gleuven is er altijd doorstroming en ontstaan er lange wortelslierten die veel voedingsstoffen uit het water onttrekken. Het enige nadeel daaraan is dat ze bij krachtige wind wel eens durven omkeren. Dit kan zeker opgelost worden door alles onderaan wat te stabiliseren. Ook koi kunnen veel moeilijker in of aan de manden zitten woelen.

Er werd tussendoor gezellig gepraat, Roger was al meteen ingeburgerd. Hopelijk zien we hem nog terug bij onze bijeenkomsten.

Er zal zeker getracht worden om in 2003 met de vijverliefhebbers de Kruishoutemse plantenkweker te gaan bezoeken.

Om twintig over tien was de vergadering afgesloten, ik bedankte de vijftien aanwezigen voor hun interesse. Er werd nog gezellig in het café nagepraat.

Dit was dan alweer onze laatste vergadering. We mogen er trots op zijn dat het weer een succesvol jaar was voor onze werkgroep. Wat is er mooier dan elkaar helpen en bijstaan in een geliefde hobby?

Verder wens ik alle leden een voorspoedig nieuwjaar toe.

Tot de volgende keer.

Rik Valcke.

Aankondigingstekst vijvers

Aankondiging nieuwjaarsreceptie

Bijeenkomst zoetwater

HET PLANTENPROBLEEM!

vrijdag 31 januari

Wat gaat er mis met onze planten?

Vele liefhebbers beklagen zich erover, dat de hedendaagse planten moeilijk houdbaar geworden zijn. De vraag is, ligt het aan de planten of is het de waterkwaliteit die aan de basis ligt van het probleem!

Of is het soms de bodemsamenstelling die niet deugt of dienen we te weinig meststoffen toe als CO₂ en ijzer (Fe⁺) preparaten.

Ook de belichting is een zeer belangrijk aspect omdat er heel wat hoge aquariums worden aangeboden en men meestal de belichting niet aanpast. Hoe hoger het aquarium hoe meer belichting gewenst is, zeker voor planten. Daar tegenover is een enorm lampenassortiment in alle merken voorradig, want geen dag gaat voorbij of er is een nieuw type lamp op de markt.

Samen met een aantal leden, die heel wat ervaring hebben op gebied van planten, gaan we de basisregels bekijken die ons wegwijs maken in de kunst van het houden, verzorgen en het nakweken van planten in emerse vorm.

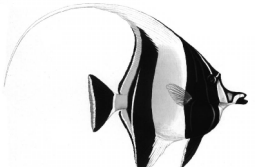
Allen op afspraak vrijdag 31 januari in ons clublokaal De Klokke.

Coördinatie zoetwater.

AGENDA WERKGROEPEN

<p>ZOETWATER</p> 	<p>24 januari Nieuwjaarsreceptie</p> <p>31 januari Het "plantenprobleem". Meer info op p.23</p> <p>28 februari Het maken van een houten aquarium door Krist Hugelier</p>
---	---

<p>ZEEWATER</p> 	<p>24 januari Nieuwjaarsreceptie</p> <p>28 februari Het maken van een houten aquarium door Krist Hugelier</p>
--	---

<p>VIJVERS</p> 	<p>24 januari Nieuwjaarsreceptie</p> <p>7 februari</p>
---	--

De redactie is niet verantwoordelijk voor foutieve vermeldingen